

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 8. 2023, sp. zn. 6 Tdo 703/2023, ECLI:CZ:NS:2023:6.TDO.703.2023.1

Číslo: 25/2026

Právní věta:

Rozhoduje-li odvolací soud o podaném odvolání opětovně poté, co jeho rozhodnutí zrušil dovolací soud na podkladě dovolání podaného výlučně ve prospěch obviněného, musí respektovat důsledky plynoucí z § 265s odst. 2 tr. ř. Může sice na podkladě odvolání podaného státním zástupcem v neprospěch obviněného změnit rozsudek soudu prvního stupně způsobem, který umožňuje § 259 odst. 4 tr. ř., nesmí však zhoršit postavení obviněného oproti stavu založenému jeho původním, dovolacím soudem zrušeným rozhodnutím.

Soud neporuší zákaz reformace *in peius*, uloží-li obviněnému namísto trestů propadnutí věci a propadnutí náhradní hodnoty trest propadnutí části majetku, jímž jej postihne na majetku ve zcela stejném rozsahu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.08.2023

Spisová značka: 6 Tdo 703/2023

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Zákaz reformace *in peius*

Předpisy: § 265s odst. 2 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněných P. O. a M. R. proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 1. 2023, sp. zn. 5 To 54/2020, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 34 T 7/2017.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 12. 2019, č. j. 34 T 7/2017-10529, byli obvinění J. T. J., M. R., P. P., M. K., R. S. a P. O. uznáni vinnými zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku

účinného do 30. 6. 2016 a obviněný P. V. byl uznán vinným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), c) tr. zákoníku, jichž se dopustili způsobem specifikovaným ve výroku rozsudku.

2. Za tyto trestné činy byli odsouzeni obviněný P. O. podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání šesti let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, a obviněný M. R. podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání sedmi let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, dále mu byl podle § 70 odst. 1 tr. zákoníku uložen trest propadnutí věci, a to bankovek specifikovaných ve výroku rozsudku. Rozhodnuto bylo též o trestech zbývajících obviněných.

3. O odvoláních všech obviněných a státního zástupce proti tomuto rozsudku rozhodl Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 9. 6. 2021, č. j. 5 To 54/2020-11023, jímž podle § 258 odst. 1 písm. d), e) tr. ř. napadený rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce v celém rozsahu zrušil a za splnění podmínek podle § 259 odst. 3, 4 tr. ř. nově rozhodl tak, že obviněné J. T. J., M. R., P. P., M. K., R. S. a P. O. uznal vinnými jednak zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, spáchaným ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku, jednak zločinem účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku, obviněného P. V. uznal vinným jednak zvláště závažným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), c) tr. zákoníku, spáchaným ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku, jednak zločinem účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku. Těchto trestných činů se obvinění dopustili způsobem specifikovaným ve výroku rozsudku.

4. Odvolacím soudem byli za tyto trestné činy odsouzeni obviněný P. O. podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání devíti let a šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou, dále mu byl podle § 71 odst. 1 tr. zákoníku uložen trest propadnutí náhradní hodnoty, a obviněný M. R. podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání desíti let a šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou, dále mu byl podle § 71 odst. 1 tr. zákoníku uložen trest propadnutí náhradní hodnoty, a podle § 70 odst. 1 tr. zákoníku trest propadnutí věci, a to bankovek specifikovaných ve výroku rozsudku. Rozhodnuto bylo též o trestech zbývajících obviněných.

5. Proti citovanému rozsudku Vrchního soudu v Olomouci podali obvinění J. T. J., P. O., P. P. a M. R. dovolání, o nichž rozhodl Nejvyšší soud usnesením ze dne 15. 6. 2022, sp. zn. [6 Tdo 203/2022](#), tak, že podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. částečně zrušil napadený rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 6. 2021, č. j. 5 To 54/2020-11023, a to ve výrocích o trestech uložených obviněným M. R. a P. O., a za přiměřeného použití § 261 tr. ř. též ve výrocích o trestech uložených obviněnému P. P. Současně zrušil všechna další rozhodnutí na zrušenou část rozsudku obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Vrchnímu soudu v Olomouci přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. dovolání obviněných P. P. a J. T. J. odmítl.

6. Po novém projednání věci rozhodl Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 25. 1. 2023, č. j. 5 To 54/2020-12045, za splnění podmínek § 259 odst. 3, 4 tr. ř. z podnětu odvolání státního zástupce tak, že při nezměněném výroku o vině z rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 6. 2021, č. j. 5 To 54/2020-11023, odsoudil:

obviněného P. O. podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1

tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání devíti let a šesti měsíců, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku zařadil do věznice se zvýšenou ostrahou, dále mu podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku uložil trest propadnutí části majetku, a to

- parcely č. st. XY - zastavěná plocha a nádvoří, včetně jeho součástí, tj. stavba: rodinný dům, XY, č. p. XY, přičemž stavba stojí na pozemku p. č. st. XY; parcely č. XY - orná půda; parcely č. XY - ostatní plocha; parcely č. XY - orná půda, to vše zapsáno na LV XY u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště XY, obec XY, katastrální území XY, okres XY, nacházející se v SJM O. P. a O. M., trvale bytem XY;

zajištěných usnesením policejního orgánu Policie ČR, Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování, expozitura Ostrava, ze dne 9. 5. 2016, č. j.: OKFK-2689-1254/TČ-2014-252501-C,

obviněného M. R. podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání desíti let a šesti měsíců, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku zařadil do věznice se zvýšenou ostrahou, dále mu uložil podle § 70 odst. 1 tr. zákoníku trest propadnutí věci, a to částky 2.000.000 Kč, odpovídající

- 698 ks bankovek o nominální hodnotě 1.000 Kč

- 531 ks bankovek o nominální hodnotě 2.000 Kč

- 48 ks bankovek o nominální hodnotě 5.000 Kč

uložené u ČNB č. ú. XY,

a podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest propadnutí části majetku, a to

- částky 495.000 Kč, jakožto výnosu z prodeje zajištěného osobního motorového vozidla tov. zn. BMW X3, RZ: XY, stříbrné barvy, VIN: XY, na základě kupní smlouvy č. UZSVM/O/11061/2017-HMSO ze dne 6. 10. 2017,

uložené na účtu ČNB XY,

- finanční hotovosti 3 ks bankovek á 100 Kč, 5 ks bankovek á 200 Kč, 10 ks bankovek á 1000 Kč, 2 ks bankovek á 5 EURO, 1 ks bankovky á 10 EURO, 4 ks bankovky á 20 EURO, 1 ks bankovky á 50 EURO,

zajištěných usnesením státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, pobočky v Ostravě, ze dne 20. 3. 2017, č. j. 4 VZV 4/2014-1250,

- peněžních prostředků do výše 200.000 EUR, tj. slovy dvě stě tisíc eur, a to na účtu č. XY vedeném u Volksbank Salzburg, se sídlem St.-Julien-Straße 12, 5020 Salzburg, kdy majitelem účtu je M. R.,

zajištěných usnesením státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, pobočky v Ostravě, ze dne 15. 7. 2014, sp. zn. 4 VZV 4/2014,

- bytové jednotky na XY a 87. „spoluvlastnický“ podíl XY na pozemku GST číslo XY o rozměrech 2000 (XY), na němž se nachází stavba na ploše o rozměrech 775 (XY) a dále zahrady na ploše o rozměrech 1225 (XY) na ulici XY, to vše zapsané v hlavní knize pozemkové knihy vedené u Okresního soudu v Zell am See pro katastrální území obce XY (XY, XY), přičemž vlastnické

právo k těmto nemovitostem nabyt M. R. na základě kupní smlouvy ze dne 29. 7. 2011 (IM RANG 3883/2011 Kaufvertrag 2011-07-29 Eigentumsrecht);

zajištěné usnesením státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, pobočky v Ostravě, ze dne 15. 7. 2014, sp. zn. 4 VZV 4/2014.

Odvolání obviněných P. O. a M. R. směřující do výroků o uložených trestech vrchní soud podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k nim

7. Proti citovanému rozsudku vrchního soudu podali obvinění P. O. a M. R. prostřednictvím svých obhájců JUDr. Tomáše Vymazala a JUDr. Tomáše Štípka dovolání, jež oba opřeli o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. h), i) tr. ř., tedy že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení a obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští.

8. Obviněný P. O. k uloženému trestu odnětí svobody namítl, že soud při stanovení jeho výměry nerespektoval § 39 tr. zákoníku. Okolnosti důležité pro ukládání trestu je třeba posuzovat ke dni vydání rozhodnutí, neboť došlo ke změně poměrů dovolatele (nikoli odkázat na původní odůvodnění). V průběhu opětovného odvolacího řízení přednesl jasně vymezené důvody, pro které by u něj mělo dojít k mimořádnému snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Má za to, že trest uložený v rozsahu původního rozsudku je v rozporu s principem proporcionality. Uložený trest propadnutí majetku je podle dovolatele v rozporu se zákazem *reformationis in peius*, neboť se jedná o nejpřísnější majetkovou sankci, a tedy trest přísnější než dříve uložený trest propadnutí věci. Zhoršuje tak jeho postavení minimálně v tom, že dojde k zániku společného jmění manželů. Negativní důsledky jsou spojeny také s jeho zápisem do rejstříku trestů. Zásadu je třeba vykládat co možná nejširším způsobem. Při ukládání trestu se soud řídil úvahami, které jsou v rozporu s § 39 tr. zákoníku, principem individualizace trestních sankcí a naplněním účelu trestu. Nebylo prokázáno, že dovolatel byl motivován snahou pro sebe nebo pro jiného získat majetkový prospěch, neboť získaný prospěch byl odměnou za legální výdělečnou činnost společnosti, jíž byl jednatelem. Peněžité tresty jako méně postihující sankce mohla zjevně splnit stejný účel jako uložený trest. Přiměřenost sankce nebyla dostatečně posuzována. Soud se nevypořádal s jeho argumenty stran společného jmění manželů, tedy že „nelze rozhodnout o propadnutí předmětných nemovitostí dle § 66 trestního zákoníku, aniž by tím bylo zasaženo do vlastnického práva manželky dovolatele“. Postižená nemovitost bude tvořit většinu majetku ve společném jmění manželů, a tedy svým rozsahem překračovat podíl, který by mu měl náležet.

9. Závěrem dovolatel navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 1. 2023, č. j. 5 To 54/2020-12045, a vrátil věc odvolacímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Současně požádal, aby předseda senátu Nejvyššího soudu podle § 265o odst. 1 tr. ř. odložil výkon trestu uloženého označeným rozsudkem.

10. Obviněný M. R. úvodem namítl, že vrchní soud po přikázání věci neprovedl důkazy, které uvedl ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a opětovně mu chybně uložil tresty, pro které nemá řádné odůvodnění. Uložený trest odnětí svobody neodpovídá podmínkám obsaženým v § 38 a § 39 tr. zákoníku. Upozornil dále, že od spáchání skutku již uplynulo 10 let a délka trestního řízení je nepřiměřená. Měla by tedy být kompenzována snížením trestu odnětí svobody i za použití zmírňujícího ustanovení podle § 58 tr. zákoníku. S odkazem na ustálenou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu uzavřel, že uložené tresty jsou zcela nepřiměřené.

11. Závěrem proto navrhl, aby Nejvyšší soud rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 1. 2023, č. j. 5 To 54/2020-12045, podle § 265k odst. 1, 2 zrušil a věc přikázal Vrchnímu soudu v Olomouci, aby ji znovu projednal a rozhodl.

12. Nejvyšší státní zástupce se k dovoláním obviněných vyjádřil prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který úvodem svých vyjádření upozornil, že samotný výrok o uložení trestu lze napadat kvůli porušení hmotného práva v zásadě jen prostřednictvím dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. Jiná pochybení soudu spočívající v nesprávném druhu či výměře uloženého trestu, zejména nesprávné vyhodnocení kritérií uvedených v § 37 až § 39 tr. zákoníku, a v důsledku toho uložení nepřiměřeně přísného trestu, nelze v dovolání namítat prostřednictvím žádného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 tr. ř. Za jiné nesprávné hmotně právní posouzení, na němž je založeno rozhodnutí ve smyslu důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. lze, jde-li o výrok o trestu, považovat jen jiné vady tohoto výroku záležející v porušení hmotného práva, než jsou otázky druhu a výměry trestu, jako je např. pochybení soudu v právním závěru o tom, zda měl či neměl být uložen souhrnný trest nebo úhrnný trest, popř. společný trest za pokračování v trestném činu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. [7 Tdo 342/2019](#)). Jinými slovy, námitky proti výroku o nepodmíněném trestu odnětí svobody z hlediska jeho přiměřenosti nejsou žádným z deklarovaných dovolacích důvodů.

13. Mimo rámec vyjmenovaných dovolacích důvodů se ocitají rovněž námitky obou obviněných zaměřené na aplikaci mimořádného snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku, nakolik jde o fakultativní postup soudu; tím se v podstatě opět brojí proti nepřiměřenosti uloženého trestu odnětí svobody. Není proto nezbytné, aby soud musel zevrubně argumentovat nevyužitím tohoto fakultativního postupu v rámci sankcionování.

14. Státní zástupce upozornil, že kasační zásah, který se odvíjel od usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2022, sp. zn. [6 Tdo 203/2022](#), musel sice vést ke zrušení celého výroku o trestu, avšak vady byly shledány pouze v tehdy uloženém trestu propadnutí náhradní hodnoty jako takovém, a proto na něj byla dominantně koncentrována pozornost v dalším řízení. Přesto stranou zcela nezůstalo ani posouzení podmínek trestu odnětí svobody, jak vyplývá z odstavce 24. odůvodnění nového rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci. Uvedený soud neshledal důvody pro jakýkoli zásah do tohoto druhu trestu. V neposlední řadě dodal, že nemůže být úkolem Nejvyššího soudu jako soudu dovolacího, aby jednotlivá hlediska ukládání trestu opětovně rozebíral, přehodnocoval a činil v tomto ohledu nějaké vlastní závěry. Určující je, že soud se výrokem o trestu nedostal do žádného extrémního rozporu s ústavním principem proporcionality trestní represe.

15. K dovolání obviněného P. O. státní zástupce uvedl, že ani námitky spočívající proti neuložení peněžitého trestu nelze podřadit pod žádný z dovolacích důvodů. Navíc Vrchní soud v Olomouci v odstavci 25. odůvodnění rozhodnutí vysvětlil omezení, pro které ani peněžitý trest nemohl reálně přicházet v úvahu. Jestliže další výhrady obviněného směřovaly proti uložení trestu propadnutí majetku v souvislosti s nerespektováním zákazu reformace *in peius*, nelze jim přisvědčit. Předpokladem uplatnění tohoto zákazu je, že se ohledně takové osoby vede opravné řízení výhradně v její prospěch. Jestliže je vedle opravného prostředku podaného ve prospěch určité osoby podán další opravný prostředek v její neprospěch, zákaz *reformationis in peius* se neuplatní, dojde-li ke zrušení rozhodnutí v důsledku obou opravných prostředků. Z rozebíraného pohledu obviněný v mimořádném opravném prostředku pomíjí skutečnost, že proti rozsudku soudu prvního stupně podal odvolání rovněž státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci v neprospěch obviněného. Právě z jeho podnětu byl rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 12. 2019, sp. zn. 34 T 7/2017, modifikován ve vztahu k výroku o trestu ukládanému obviněnému P. O. Zároveň ve světle kasačního rozhodnutí Nejvyššího soudu stojí za to zdůraznit, že Vrchní soud v Olomouci v dalším řízení nebyl vázán návrhem státního zástupce v jeho odvolání ohledně volby určitého druhu trestu. Na podkladě tohoto odvolání podaného v neprospěch obviněného tak mohl přistoupit ke

zpřísnění trestu uloženého soudem prvního stupně, a to též v podobě uložení jiného druhu trestu postihujícího majetkovou sféru obviněného.

16. Podle státního zástupce tedy bylo namístě, aby Vrchní soud v Olomouci uložil trest propadnutí části majetku podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku, jehož podmínky zdůvodnil v odstavci 25. odůvodnění rozsudku, na který lze odkázat. Z hlediska formálních překážek ukládání tohoto druhu trestu nejsou shledávány žádné, pro které by nemohl být trest propadnutí části majetku uložen. Co se týče kritiky obviněného, podle níž bylo rozhodnutím o propadnutí předmětných nemovitostí zasaženo do vlastnického práva jeho manželky, je nutné zdůraznit, že není vyloučeno, aby limitovaný trest propadnutí majetku byl uložen současně oběma manželům, čímž *ex lege* zaniká jejich zákonné majetkové společenství, potažmo společné jmění manželů (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2020, sp. zn. [11 Tdo 696/2020](#)).

17. K dovolání obviněného M. R. státní zástupce konkrétně uvedl, že jeho námitky směřující k tomu, že nebyly splněny zákonné podmínky pro uložení trestu propadnutí věci podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku, jsou teoreticky podřaditelné pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. v jeho první alternativě. Tato část dovolací argumentace však zůstala v obecné poloze. Vrchní soud v Olomouci uložil trest propadnutí části majetku, jehož podmínky zdůvodnil v odstavci 25. odůvodnění rozsudku, na které lze odkázat. Z hlediska formálních překážek ukládání tohoto druhu trestu nejsou shledávány žádné, pro které by nemohl být trest propadnutí části majetku uložen.

18. Závěrem státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obou obviněných podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl, neboť jde o dovolání zjevně neopodstatněná. Zároveň vyjádřil souhlas, aby Nejvyšší soud o podaných dovoláních rozhodl za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání, a to i pro případ jiného, než jím navrženého rozhodnutí [§ 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].

19. Obviněný P. O. zaslal prostřednictvím svého obhájce repliku k vyjádření státního zástupce. Uvedl, že jádro argumentace jeho dovolání stran ukládání trestu odnětí svobody spočívá v celkovém postoji odvolacího soudu. Považuje za vadu ústavněprávní roviny, pokud soud pouze odkáže na své předchozí rozhodnutí, aniž by zjišťoval aktuální poměry obviněného. Poukázal přitom na několik okolností, včetně doby, která uplynula od spáchání trestného činu. Stran porušení zákazu reformace *in peius* upozornil, že státní zástupce zcela pomíjí, že proti rozhodnutí odvolacího soudu podal dovolání pouze obviněný, a v souladu s § 265s odst. 2 tr. ř. proto nemohlo v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch. Soud dále podrobně nezkoumal podmínky pro uložení trestu propadnutí části majetku podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku, konkrétně vhodnost a přiměřenost trestu. Odvolací soud nezjistil žádný majetkový prospěch a hovořil pouze o zjištěném motivu. Obviněný proto trvá na svém návrhu uvedeném v podaném dovolání.

III.

Přípustnost dovolání

20. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci jsou dovolání přípustná, zda byla podána v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda je podaly osoby oprávněné. Shledal přitom, že dovolání obviněných v části brojící vůči jim uloženým trestům (nikoli však vůči výroku o vině - viz níže) jsou přípustná podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání byla podána osobami oprávněnými [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňují i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

IV.

Důvodnost dovolání

21. Oba obvinění ve svých dovoláních vznesli dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. h), i) tr. ř., tedy že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení a obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští.

K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

22. K prvním z označených dovolacích důvodů však ani jeden z dovolatelů nepřihradil žádnou ze svých dovolacích námitek a Nejvyšší soud je nucen uvést, že argumentace obsažená v jejich opravných prostředcích jeho vymezení neodpovídá. Nadto je třeba konstatovat, že v části, v níž oba obvinění (bez konkrétní argumentace) brojí proti výroku o vině – na podkladě obecného tvrzení, resp. slovní citace vzneseného dovolacího důvodu, tj. tvrzení, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení – je jejich dovolání nepřípustné. Otázka viny obou dovolatelů totiž byla v dovolacím řízení již závazným způsobem vyřešena, a to předcházejícím kasačním usnesením Nejvyššího soudu zmíněným v bodě 5. tohoto usnesení, jímž byl napadený rozsudek odvolacího soudu (rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 6. 2021, č. j. 5 To 54/2020-11023) ohledně obou obviněných zrušen pouze ve výroku o trestu. Je vhodné dodat, že ke zrušení celého výroku řešícího otázku právního následku správně zjištěné trestní odpovědnosti obviněných (tj. nejen vadného výroku o trestu propadnutí náhradní hodnoty, ale i výroků, jimiž byly obviněným uloženy další druhy trestů) přistoupil dovolací soud z důvodů ryze procesních (jak to v označeném rozhodnutí vyložil v bodě 149. odůvodnění), ačkoli vadným byl rozsudek odvolacího soudu shledán jen v případě výroků o trestech propadnutí náhradní hodnoty, tj. nikoli snad proto, že by vadným shledával i výroky o jiných druzích trestů, které byly obviněným uvedeným rozsudkem odvolacího soudu uloženy.

23. Jak již bylo zmíněno, kasačním usnesením dovolacího soudu nedošlo ke zrušení (a případné navazující změně) výroku o vině, neboť ten byl Nejvyšším soudem shledán zákonným, a tudíž vadou, která by měla odůvodnit jeho zrušení, nezatížený. Jestliže byla takto otázka viny již závazným způsobem v předcházejícím řízení o dovolání Nejvyšším soudem vyřešena, z povahy věci plyne, že nemůže být znovu přezkoumávána v dalším řízení, které je na podkladě dalšího dovolání napadajícího později vydané rozhodnutí odvolacího soudu u Nejvyššího soudu vedeno. Proto je nezbytné obě dovolání v této části označit za nepřípustná. Tento závěr však samozřejmě nebrání tomu, aby Nejvyšší soud posoudil důvodnost další části obou mimořádných opravných prostředků, jimiž obvinění napadají výrok o trestu.

24. Zbývá dodat, že ve vztahu k výroku o trestu není v dovolací argumentaci obou obviněných obsažena žádná námitka, kterou by bylo možno podřadit pod druhou alternativu tohoto dovolacího důvodu spočívající v tom, že napadené rozhodnutí zatěžuje vada v podobě jiného nesprávného hmotně právního posouzení.

K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř.

25. Co se týče druhého ze zvolených dovolacích důvodů, oba dovolatelé pod něj podřadili námitky, prostřednictvím nichž vyjádřili nespokojenost s uloženým trestem odnětí svobody. Mají za to, že odvolací soud měl využít ustanovení § 58 tr. zákoníku a že nesprávně vyložil podmínky podle § 38 a § 39 tr. zákoníku, neboť měl vzít v úvahu především dobu uplynulou od spáchání skutku, resp. nepřiměřenou délku trestního řízení. Uložený trest propadnutí majetku považují za nepřiměřený, případně nedostatečně odůvodněný. Obviněný P. O. nadto v jeho uložení shledává porušení zákazu *reformationis in peius*. Vyloučil také svoji snahu získat pro sebe nebo jiného majetkový prospěch, když se jednalo o odměnu za legální činnost. Upozornil, že o propadnutí nemovitostí podle § 66 tr. zákoníku nemohlo být rozhodnuto, aniž by bylo zasaženo do vlastnického práva jeho manželky. Drtivá většina těchto námitek však, jak je rozvedeno níže, zákonnému vymezení dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. nevyhovuje.

26. Předně je na místě připomenout, jak nastínil již státní zástupce ve svém vyjádření, že nejde-li o situaci, kdy výrok o trestu nemůže obstát z důvodu, že je vadný výrok o vině, lze samotný výrok o trestu z hmotně právních pozic napadat zásadně jen prostřednictvím dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř., jímž je uložení nepřipustného druhu trestu nebo uložení trestu ve výměře mimo zákonnou trestní sazbu. To ovšem není případ posuzované trestní věci, neboť oběma dovolatelům byl uložen přípustný druh trestu ve výměře spadající do rámce zákonné trestní sazby stanovené na trestný čin, jímž byli uznáni vinnými. Jiná pochybení soudu spočívající v nesprávném druhu či výměře uloženého trestu, zejména nesprávné vyhodnocení kritérií uvedených v § 39 až § 42 tr. zákoníku a v důsledku toho uložení nepřiměřeného přísného nebo naopak mírného trestu, nelze v dovolání podřazovat pod dovolateli uplatněné ustanovení § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., a to ani pokud jde o tu jeho variantu, podle které dovolacím důvodem je „jiné nesprávné hmotně právní posouzení“ (míněno jiné, než je právní posouzení skutku), a ani pod žádný jiný z dovolacích důvodů uvedených v § 265b odst. 1 tr. ř. (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2002, sp. zn. [11 Tdo 530/2002](#), uveřejněné pod č. 22/2003 Sb. rozh. tr.).

K trestu odnětí svobody z hlediska jeho proporcionality

V bodech 27–36 Nejvyšší soud vyložil a odůvodnil závěr, že námitky obou obviněných, prostřednictvím nichž se ohradili proti porušení zásady přiměřenosti trestu, proporcionality trestu, jsou liché, a že uloženými tresty rovněž nebylo porušeno jejich právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

K tvrzenému porušení zákazu *reformationis in peius*

37. Ačkoli námitku obviněného P. O. stran porušení zákazu změny rozhodnutí v neprospěch obviněného na podkladě opravného prostředku podaného v jeho prospěch (zákaz *reformationis in peius*) nelze podřadit pod žádný zákonem upravený dovolací důvod, její vznesení není možno v rámci řízení o dovolání ignorovat. Je tomu tak proto, že i v tomto stadiu řízení, tj. řízení o mimořádném opravném prostředku, se uplatňují požadavky na ochranu práv obviněného, které mají svůj podklad v jemu ústavními předpisy garantovaném právu na spravedlivý proces. Judikatura Ústavního soudu zdůraznila, že zákaz reformace *in peius* je třeba důsledně chápat jako garanci svobody odvolacího práva (zaručené hlavou pátou Listiny základních práv a svobod) a v důsledku toho i práva na obhajobu. Jeho porušení je tak nutno vnímat jako vybočením z mezí spravedlivého procesu, což podle Ústavního soudu zakládá protiústavnost rozhodnutí. Žádný soud totiž nemůže omezovat svůj přezkum tak, že se odmítne zabývat námitkou porušení některé z esenciálních zásad spravedlivého procesu. Povinnost chránit základní práva a svobody i pro dovolací soud vyplývá z článku 4 Ústavy (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 8. 2004, sp. zn. [I. ÚS 55/04](#), nebo ze dne 8. 6. 2006, sp. zn. [II. ÚS 304/04](#), dále též nález ze dne 24. 4. 2006, sp. zn. [I. ÚS 670/05](#)). Z těchto důvodů bylo nezbytné důvodnost takto vznesené námitky posoudit.

38. Zásada zákazu *reformationis in peius* je, jak již bylo zmíněno, nastavena jako garance, která chrání obviněného v opravném řízení (tj. nejen v řízení o odvolání, ale též i v řízení o dovolání či o obnově řízení) tím, že znemožňuje soudu rozhodujícímu na podkladě opravného prostředku (řádného či mimořádného) podaného výlučně v jeho prospěch zhoršit na jeho podkladě postavení obviněného tím, že by v kterémkoli výroku, který se jej týká, provedl změnu, jež by se projevila v jeho neprospěch. Takovou změnu je soud oprávněn učinit v rámci odvolacího řízení jen na podkladě odvolání státního zástupce podaného v jeho neprospěch, a to navíc pouze v těch výrocích, které v neprospěch obviněného napadl, a na podkladě odvolání poškozeného ve výroku adhezním, tj. o náhradě škody, nemajetkové újmy či vydání bezdůvodného obohacení. Změnu zhoršující postavení obviněného tak může soud druhého stupně provést jen na podkladě aplikace § 259 odst. 4 tr. ř.

39. V řízení o dovolání se uplatnění této zásady projevuje v § 265p odst. 1 tr. ř., který stanoví, že [v]

neprospěch obviněného může Nejvyšší soud změnit napadené rozhodnutí jen na podkladě dovolání nejvyššího státního zástupce nebo příslušného orgánu Úřadu evropského veřejného žalobce, jež bylo podáno v neprospěch obviněného.

40. Dlužno dodat, že důsledky vzešlé z uplatnění uvedené zásady v konkrétní trestní věci, tj. změna napadeného rozhodnutí v neprospěch obviněného, se nevztahují jen k rozhodnutí soudu o daném opravném prostředku rozhodujícím (tj. k rozhodnutí odvolacího či dovolacího soudu), ale – v případě, že na jeho podkladě dojde ke zrušení jím napadeného rozhodnutí a vrácení věci soudu nižšího stupně k novému projednání a rozhodnutí – i na veškerá další rozhodnutí, která jsou v této souvislosti následně vydána.

41. Ve věci posuzované vyvstala potřeba zabývat se námitkou obviněného o porušení pojednávané zásady v důsledku předcházejícího rozhodnutí dovolacího soudu, tj. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2022, sp. zn. [6 Tdo 203/2022](#), jímž byl – výlučně z podnětu dovolání obviněného, neboť nejvyšší státní zástupce dovolání v neprospěch obviněného nepodal – zrušen rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 6. 2021, č. j. 5 To 54/2020-11023. Ve vztahu k tomuto rozhodnutí, resp. k jeho právním důsledkům vůči osobě dovolatele, je třeba dodržení zmiňované zásady posoudit.

42. Jak již bylo uvedeno, zásada zákazu reformace *in peius* se uplatňuje i v řízení o dovolání. Svě zákonné ukotvení má v § 265p odst. 1 tr. ř. Posouzení toho, zda se má či nikoli v dovolacím řízení v konkrétně projednávané věci projevit, odvisí pouze od zjištění, jakého druhu (zda ve prospěch či v neprospěch obviněného) byl v tomto řízení podán opravný prostředek (dovolání). Jinými slovy vyjádřeno, nerozhodné je to, jakými opravnými prostředky byl napaden rozsudek soudu prvního stupně, tj. zda proti němu podal odvolání pouze obviněný či zda kromě něj podal odvolání v jeho neprospěch i státní zástupce [a že z podnětu tohoto odvolání (podaného v neprospěch obviněného) došlo k jeho zrušení soudem odvolacím a vydání rozsudku, jímž došlo ke zhoršení postavení obviněného]. Určujícím hlediskem pro závěr, zda se v dalším řízení uplatňuje zákaz reformace *in peius* či nikoli, je zjištění, zda ke zrušení napadeného rozhodnutí přistoupil Nejvyšší soud proto, že vyhověl a) dovolání podanému ve prospěch obviněného nebo b) naopak dovolání nejvyššího státního zástupce podanému v jeho neprospěch, případně c) zda ke kasaci napadeného rozhodnutí přistoupil z podnětu obou dovolání. Toliko v prvně označeném případě [ad a)] se zmíněný zákaz v celém rozsahu uplatňuje (detaily stran rozsahu uplatnění v závislosti na napadení rozhodnutí odvolacího soudu dovoláním podaným v neprospěch není nezbytné rozvádět, neboť se na posuzovanou věc nevztahují).

43. Ve věci posuzované byl rozsudek odvolacího soudu předchozím usnesením dovolacího soudu zrušen výlučně na podkladě dovolání podaného obviněným, tj. opravného prostředku podaného v jeho prospěch. To má za důsledek, že v dalším řízení vedeném u odvolacího soudu, jemuž byla věc přikázána k novému projednání a rozhodnutí, se uplatňoval zákaz reformace *in peius* upravený § 265p odst. 1 tr. ř.

44. Vývodům a závěrům státního zástupce v jeho vyjádření k dovolání obviněného týkajícím se této problematiky proto nelze z výše uvedených (a stejně tak v replice obviněného zmíněných) důvodů přisvědčit. Platnost by měly jen za odlišné situace, tj. pokud by ve věci nebylo vydáno výše označené rozhodnutí dovolacího soudu, resp. obecně vyjádřeno, pokud by předmětem posouzení bylo dodržení uvedeného zákazu hodnoceného jen ve vztahu k rozhodnutím soudů nižších stupňů (soudů prvního a druhého stupně).

45. Namítané porušení zákazu reformace *in peius* opírá obviněný o tvrzení, že

- trest propadnutí věci (pozn. zjevně míněn trest propadnutí majetku) podle § 66 trestního zákona (správně zákoníku) je právní teorií považován za nejpřísnější majetkovou trestní sankci,

a jedná se tedy o trest přísnější, než je trest propadnutí náhradní hodnoty podle § 71 trestního zákona (správně zákoníku),

- se změnou druhu trestu mu uloženého je spojen zánik společného jmění manželů,
- v rejstříku trestů bude mít uveden zápis o trestu propadnutí majetku jako nejpřísnější majetkové sankce namísto trestu propadnutí náhradní hodnoty, který může být uložen za méně závažnou trestnou činnost.

46. K první výhradě je nutno zmínit, že posouzení toho, zda došlo či nikoli ke zhoršení postavení obviněného, nelze činit na toliko na bázi obecného posuzování (tj. teoretických východisek a závěrů), nýbrž na zhodnocení konkrétních dopadů (právních důsledků) jednotlivých výroků na osobu obviněného. Aniž by Nejvyšší soud zpochybňoval vývod dovolatele, že trest propadnutí majetku je nejpřísnější majetkovou trestní sankcí, sama tato okolnost nemůže být referenčním kritériem pro posouzení toho, zda byl či nikoli porušen zákaz reformace *in peius*. Nejvyšší soud již ve svém dřívějším rozhodnutí (usnesení ze dne 29. 5. 2019, sp. zn. [6 Tdo 412/2019](#)) zdůraznil, že rozhodujícím při řešení nastolené otázky je posouzení konkrétních dopadů právních důsledků jednotlivých výroků na osobu obviněného. Z tohoto hlediska může (jak se tomu stalo ve věci odkazované) i uložení sankce (druhu trestu), která je v obecném nazírání považována za mírnější, vést k přivození důraznějšího (těžšího) postihu obviněného, a tím k porušení zákazu reformace *in peius*. V odkazované věci Nejvyšší soud dospěl k závěru (bod 23. odůvodnění), že „[p]okud odvolací soud napadeným rozsudkem z části - ve výroku o trestu propadnutí majetku - zrušil uvedený rozsudek nalézacího soudu a uložil obviněnému výše specifikovaný peněžitý trest s náhradním trestem odnětí svobody (a trest propadnutí věci), změnil tak z podnětu odvolání obviněného rozsudek soudu prvního stupně v jeho neprospěch v rozporu se zásadou zákazu *reformationis in peius* zakotvenou v § 259 odst. 4 tr. ř.“.

47. Dovolací soud neshledává důvod k tomu, aby se od tohoto přístupu k posuzování otázky zákazu změny rozhodnutí v neprospěch obviněného na podkladě opravného prostředku podaného v jeho prospěch odchyloval. Byl-li obviněný napadeným rozsudkem odvolacího soudu postižen na majetku ve zcela stejném rozsahu, jako se tomu stalo v jeho předcházejícím rozsudku ze dne 9. 6. 2021, č. j. 5 To 54/2020-11023, poté z hlediska prvně vznesené výhrady obviněného nelze dospět k závěru, že by k porušení uvedeného zákazu došlo.

48. Druhá výhrada je rovněž zjevně neopodstatněná, neboť k tomu, co je její podstatou, v posuzované věci zjevně nedošlo. Tvrdí-li obviněný, že ke zhoršení jeho postavení došlo proto, že uložením trestu propadnutí majetku u něj došlo k zániku společného jmění manželů, činí tak při zatajení faktu, že k jeho zániku došlo dávno před vydáním napadeného rozhodnutí odvolacího soudu. Jak Nejvyšší soud zjistil, rozsudkem Okresního soudu v Přerově ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. 8 C 321/2020, které nabylo právní moci dne 5. 2. 2021, došlo k rozvodu manželství obviněného a M. O. V důsledku toho zaniklo společné jmění manželů. „Společné jmění manželů zaniká v okamžiku nabytí právní moci rozsudku o rozvodu manželství“ [viz Králíčková, Zdeňka, Hrušáková, Milana, Westphalová, Lenka a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 294, marg. č. 5. nebo Psutka, Jindřich. Společné jmění manželů. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 198, marg. č. 215.]

49. Třetí výhrada rovněž nemůže odůvodnit závěr, že došlo k porušení zákazu reformace *in peius*, neboť na právním postavení obviněného se ničeho nemění. Skutečnost, že uložení trestu propadnutí majetku je limitováno (uložit lze pachateli, jehož soud odsuzuje k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej za zvláště závažný zločin, jímž pachatel pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch) a z tohoto hlediska jím lze postihnout užší okruh pachatelů, než je tomu v případě trestu propadnutí věci, resp. i trestu propadnutí náhradní hodnoty, je ve své podstatě

irelevantní z hlediska posuzovaného, neboť vyjadřuje toliko tu skutečnost, že obviněnému byla trestní sankce uložena za zvláště závažný zločin, jímž byl uznán vinným (a to již původními rozhodnutími soudů nižších stupňů, která ve výroku o vině dovolatele nebyla předcházejícím rozhodnutím dovolacího soudu nikterak zpochybněna).

50. Zbývá dodat, že dovolatel v souvislosti s mu uloženým trestem propadnutí majetku rovněž namítl, že „nelze rozhodnout o propadnutí předmětných nemovitostí dle § 66 trestního zákoníku, aniž by tím bylo zasaženo do vlastnického práva manželky dovolatele“ a že „[p]ostižená nemovitost bude tvořit většinu majetku ve společném jmění manželů, a tedy svým rozsahem překračovat podíl, který by mu měl náležet“, avšak takovou námitku nelze označit za relevantní z hlediska uplatňovaného údajného porušení zákazu reformace *in peius*, neboť takto tvrzený zásah do práv jeho bývalé manželky se týká subjektu od něj odlišného. Zmíněný zákaz se přitom vztahuje pouze k posouzení stavu (jeho zakázaného zhoršení) týkajícího se obviněného a ne jiných osob. K obviněným nastolené problematice se Nejvyšší soud vyjadřuje v části věnované trestu propadnutí majetku (body 52. a násl.), kde poukazuje v souvislosti s příslušnou nemovitostí na nečinnost jak samotného dovolatele, tak jeho bývalé manželky, spočívající v právním nedořešení vypořádání zaniklého společného jmění manželů, které se nabízelo.

51. Vše dosud uvedené ústí do závěru, že zákaz reformace *in peius* nebyl dovoláním napadeným rozsudkem odvolacího soudu porušen.

K trestu propadnutí majetku

52. Pokud obviněný P. O. namítal, že odvolací soud při ukládání trestu propadnutí majetku postupoval v rozporu se zásadami pro ukládání trestních sankcí podle § 39 tr. zákoníku a principem individualizace trestních sankcí, lze připomenout, co již Nejvyšší soud vyjádřil v obecnosti shora (viz bod 26.). Dále namítl nepřipustnost uložení uvedeného trestu pro nesplnění podmínky, podle níž musel pachatel, jemuž má být trest uložen, pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch. Jeho majetkový prospěch však měl být pouze v rozsahu odměny za legální výdělečnou činnost společnosti. K uvedené námitce se nebude Nejvyšší soud podrobněji vyjadřovat, neboť se s ní dostatečným způsobem vypořádal již ve svém předcházejícím zrušovacím rozhodnutí, kde jednoznačně vyložil, že „jestliže byla přepravní činnost, kterou organizované zločinecké skupině napomáhal, prováděna za úplatu, což je průvodní znak obchodní činnosti, musela být tato úplata evidentně vyplácena i z nelegálního prospěchu organizované zločinecké skupiny, byť by se jinak mělo ze strany obviněného jednat o činnost v rámci výkonu jeho podnikatelské činnosti“.

53. Zcela mimo rámec dovolacích důvodů se nachází námitka obviněného P. O., že mu odvolací soud, přes jeho návrh, neuložil peněžitý trest, přestože mohl splnit stejný účel jako trest propadnutí majetku. Výběr druhu ukládané sankce přísluší výhradně soudu rozhodujícímu o trestu, a pokud je výrok o trestu v souladu se zákonem, jak bylo v této věci zjištěno, nemá Nejvyšší soud pravomoc (a ostatně ani důvod) do něj zasahovat. „Ustanovení § 39 představuje základ soudní (soudcovské) individualizace trestu. Navazuje na § 38, v němž jsou vymezena základní kritéria přiměřenosti trestní sankce. Tato kritéria dále rozvádí a specifikuje, a to jak obecně, tak i pro určité zvláštní případy. Na základě kritérií uvedených v § 39 tedy soud stanovuje druh a výměru trestu, jenž má být uložen konkrétnímu pachateli za konkrétní trestný čin (popřípadě více trestných činů). Zákonodárce tak těmito kritérii vymezuje cestu k naplnění účelu trestu.“ [viz Ščerba, Filip a kol. Trestní zákoník. 1. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022.] Účel trestu je pouze jedním z kritérií, která soud při rozhodování o druhu a výměře sankce musí vzít v úvahu, jak vyplývá z uvedených ustanovení. Proto, byť obviněnému nic nebrání navrhnout, aby mu byl uložen určitý druh trestu, není tímto návrhem soud v žádném směru vázán (koneckonců není vázán ani návrhem státního zástupce).

54. Nakonec obviněný P. O. namítl, že o propadnutí předmětných nemovitostí podle § 66 tr. zákoníku

nelze rozhodnout, aniž by tím bylo zasaženo do vlastnického práva manželky dovolatele. Uvedl, že nemovitost je ve společném jmění manželů a bude tvořit většinu majetku v něm se nacházející, a tedy svým rozsahem překračovat podíl, který by mu měl náležet. V reakci na uvedené argumenty dovolatele je Nejvyšší soud nucen zopakovat, že při jejich vznesení dovolatel uvádí opakovaně nepravdivé informace, neboť jak již bylo uvedeno shora (viz bod 48.), manželství dovolatele již bylo pravomocně rozvedeno v roce 2021. Nadto z rozsudku o rozvodu manželství Okresního soudu v Přerově ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. 8 C 321/2020, stejně jako Okresního soudu v Přerově ze dne 9. 3. 2020, č. j. 38 Nc 2/2020-29, 38 P a Nc 4/2020, jímž byly řešeny otázky spojené s výchovou nezletilých dětí v manželství narozených, dovolací soud zjistil, že v předmětné nemovitosti na adrese XY bydlel obviněný již delší dobu sám, zatímco nezletilé děti byly po rozvodu svěřeny do péče matky M. O. a bydlí s ní v jejím bytě.

55. Z citovaného rozsudku o rozvodu dále vyplývá, že „účastníci [tj. obviněný s manželkou] v písemné dohodě s úředně ověřenými podpisy ze dne 14. 10. 2020 upravili své majetkové poměry, práva a povinnosti společného bydlení a prohlásili, že touto dohodou došlo k úplnému vypořádání jejich vzájemných majetkových vztahů plynoucích z jejich společného jmění manželů.“ Podle § 738 odst. 1 věty druhé o. z. je-li předmětem vypořádání věc, která se zapisuje do veřejného seznamu, nabývá dohoda právních účinků v části týkající se této věci zápisem do veřejného seznamu. Takovým veřejným seznamem je v případě nemovitostí katastr nemovitostí [§ 1 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon): Katastr nemovitostí (dále jen „katastr“) je veřejný seznam, který obsahuje soubor údajů o nemovitých věcech...]. Vzhledem k tomu, že z Listu vlastnictví předloženého státním zástupcem v odvolacím řízení (v době dovolacího řízení již byla nemovitost podle veřejně dostupných informací na internetových stránkách katastru nemovitostí ve vlastnictví České republiky) vyplývá, že do doby rozhodování odvolacího soudu dne 25. 1. 2023 obviněný, ani jeho bývalá manželka, nepodali návrh na vklad dohody o vypořádání majetku do katastru, použijí se pro ně ustanovení o společném jmění přiměřeně (§ 736 věta druhá o. z.).

56. Z uvedeného vyplývá, že výrok odvolacího soudu, jenž s nemovitostmi nakládal jako s nacházejícími se ve společném jmění manželů, byl zcela správný, neboť nevyvratitelná domněnka vypořádání podle § 741 o. z., v jejímž důsledku by se nemovitosti nacházely v podílovém spoluvlastnictví bývalých manželů, tedy obviněného a M. O., by nastala až po uplynutí tří let od zániku společného jmění manželů, a tedy od právní moci rozsudku o rozvodu manželství, která nastala dne 5. 2. 2021 (zatímco odvolací soud rozhodoval dne 21. 1. 2023). Zároveň z uvedeného vyplývá, že pokud se dovolatel obává zásahu do vlastnického práva své bývalé manželky (byť takový následek nenastane, neboť dojde k vypořádání společného jmění manželů), přivodili si tento důsledek sami bývalí manželé svojí liknavostí, neboť přestože uzavřeli dohodu o vypořádání svých majetkových vztahů již 14. 10. 2020, do dne rozhodování odvolacího soudu návrh na její vklad do katastru ani jeden z nich nepodal, a to přesto, že si musel být obviněný minimálně již od vydání předchozího rozhodnutí odvolacího soudu vědom možnosti, že mu bude uložena sankce postihující majetek.

57. Vše uvedené ústí do závěru, že uložením trestů propadnutí majetku oběma obviněným odvolací soud svůj rozsudek nezatížil vadou, která by odpovídala dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř.

58. Pouze nad rámec již uvedeného možno reagovat na námitku obviněného M. R., který odvolacímu soudu vytkl, že k uložení trestu podle § 66 tr. zákoníku přistoupil, aniž v novém projednání věci po jejím přikázání Nejvyšším soudem provedl důkazy, které mu ve svém usnesení dovolací soud uložil. Předně je na místě připomenout, že v bodě 169. předmětného usnesení (ze dne 15. 6. 2022, sp. zn. [6 Tdo 203/2022](#)) Nejvyšší soud naopak uvedl: „Připomíná se (§ 265s odst. 1 tr. ř.), že soud, jemuž byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který ve svém kasačním usnesení vyslovil Nejvyšší soud, a že je povinen provést mu uložené dokazování (část věty *in fine* se ve věci posuzované neuplatňuje, neboť otázku doplnění dokazování ponechal Nejvyšší soud zcela na

soudu odvolacím s tím, že je odvislé od způsobu jeho rozhodnutí) ...“. Je tudíž zřejmé, že odvolacímu soudu nebylo uloženo provedení žádných konkrétních důkazů, jak ve svém dovolání obviněný uvádí. Zároveň lze odkázat na protokol o veřejném zasedání konaném dne 25. 1. 2023, z něhož vyplývá, že odvolací soud kromě svazků č. 42–47 obsahujících finanční šetření provedené v přípravném řízení provedl také aktualizované výpisy z katastru nemovitostí předložené státním zástupcem a listiny předložené obhajobou. Odvolací soud tedy dokazování doplnil v rozsahu, který považoval za potřebný pro své rozhodnutí.

V.

Způsob rozhodnutí

59. Z uvedeného hodnocení plyne, že obvinění ve svých dovoláních v rozhodující míře uplatnili námitky, které se s uplatněnými dovolacími důvody věcně rozešly. Ty z námitek, jež bylo možno považovat za odpovídající jim zvolenému dovolacímu důvodu, byly vyhodnoceny jako zjevně neopodstatněné. Zároveň nebylo shledáno ani porušení práva obviněných na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Vzhledem k tomu Nejvyšší soud o obou dovoláních obviněných rozhodl způsobem uvedeným v § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., podle něhož Nejvyšší soud dovolání odmítne, jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné.

60. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhodl Nejvyšší soud o těchto mimořádných opravných prostředcích v neveřejném zasedání. Pokud jde o rozsah odůvodnění tohoto usnesení, odkazuje se na ustanovení § 265i odst. 2 tr. ř., podle něhož „[v] odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.“

61. Pokud v dovolání obviněný P. O. navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265o odst. 1 tr. ř. v jeho případě odložil výkon trestu uloženého odvolacím soudem, je třeba uvést, že se jednalo o podnět, nikoli návrh, o němž by bylo nutno učinit formální rozhodnutí (takový návrh na odklad nebo přerušování výkonu rozhodnutí může podat se zřetelem k ustanovení § 265h odst. 3 tr. ř. pouze předseda senátu soudu prvního stupně). Nejvyšší soud však důvody pro odklad výkonu rozhodnutí neshledal. Za této situace pak nebylo zapotřebí o podnětu obviněného k předmětnému postupu rozhodnout samostatným (negativním) výrokem.